
SLOVENYA'DAN HIRVATİSTAN'IN AB ÜYELİĞİNE YENİ ENGEL - 25 TEMMUZ 2012

Erhan TÜRBEDAR

12.04.2009

Dr. Erhan Türbedar

AVİM, 25 Temmuz 2012

Hırvatistanın AB üyeliğinin gerçekleşmesine bir yıldan az zaman kaldı. Bütün AB üyesi ülkelerin meclislerinden gerekli onayların alınması ve Zagreb'in geri kalan görevlerini zamanında tamamlaması koşuluyla, Hırvatistanın 1 Temmuz 2013'te AB'nin 28. üyesi olması bekleniyor. Ne var ki Hırvatistanın ABye Katılım Anlaşmasının üye ülkelerin meclislerince onaylanması sürecinde görülen yavaşlama Zagrebi sabırsızlandırıyor. Daha 16 üye ülkenin onayını alması gereken Hırvatistan, özellikle Slovenyanın anons ettiği yeni engelinden endişeleniyor.

Hırvatistan 3 Ekim 2005'te AB ile başlattığı üyelik müzakerelerini 30 Haziran 2011'de tamamladı. 9 Aralık 2011 ABye Katılım Anlaşmasını imzaladıktan sonra ise, 22 Ocak 2012'de gerçekleşen referandumda Hırvatistan halkı AB üyeliğine evet dedi. Tam üyeliği gerçekleşmeden önce, Hırvatistan Brüksel tarafından, yargı reformunu sürdürmek, savaş suçlularını cezalandırmak, tersanelerini yeniden yapılandırmak ve AB müktesebatının Hırvatçaya tercümesini hızlandırmakla görevlendirildi.

Günümüze kadar Hırvatistanın ABye Katılım Anlaşması Bulgaristan, Romanya, Kıbrıs Rum Kesimi, Macaristan, İtalya, Avusturya, Slovakya, Çek Cumhuriyeti, Malta, Litvanya ve Letonyanın meclisleri tarafından onaylanmış bulunuyor. Zagreb söz konusu onaylama sürecinde Estonya, Fransa, Lüksemburg ve İsveç'ten sorun gelmesini beklemiyor. Dahası Hırvatistan, bazı AB üyesi ülkelerde uygulanan prosedürler nedeniyle onaylama sürecinin ağır işlediğinin de bilincindedir. Ancak ciddi ekonomik kriz içinde bulunan Yunanistan, Portekiz, İspanya ve İrlanda Hırvatistan açısından bir belirsizlik oluşturuyor. Bu ülkeler Hırvatistanı düşünemeyecek kadar kendi derdine düşmüş bulunuyor. Diğer taraftan bazı AB ülkeleri Hırvatistana gerekli onayı vermeden, bu ülkeye ilişkin izleme raporunu görmek istiyor. Polonyada ise iktidar-muhalefet kavgası Hırvatistanın ABye Katılım Anlaşmasının imzalanmasına gölge düşürüyor.

Aslına bakılırsa, geçmişte olduğu gibi, Hırvatistanın ABye üyelik yolunda en büyük engel Slovenyadan geliyor. Daha önce, Hırvatistan ile Slovenya arasında yaşanan sınır sorunu yüzünden, Slovenler açık bir şekilde Hırvatların AB üyeliğini bloke etmekle tehdit ediyordu. İki ülke arasında 18 yıldır süren sınır anlaşmazlığının çözüm şekli konusunda ise Eylül 2009'da bir anlaşmaya varılarak, tahkim yoluna gitmek konusunda uzlaşıldı.

Zagreb Sloven engelinden kurtulduğunu düşünürken, bu sefer Lublanska Banka isimli Sloven bankasında Hırvat vatandaşlarının kalan ve geri ödenmeyen paraları iki ülke arası ilişkileri germeye başladı. Eski Yugoslavya dağılmadan önce, Hırvatların Lublanska Banka bünyesinde 172 milyon Avro değerinde tasarrufları bulunuyordu. Hırvatlara geri ödenmeyen tasarrufları nedeniyle

geçmişte Hırvatistan mahkemeleri bünyesinde Lublanska Bankanın aleyhine birçok dava açıldı. Şimdiye kadar davalardan hiçbiri bu Sloven bankasının aleyhine sonuçlanmadı. Ancak Slovenya yetkilileri, Hırvatistanın AB üyeliğinin gerçekleşmesinden sonra Hırvat mahkemelerin Lublanska Bankanın aleyhine karar alabileceğinden kuşkuluyor. Böyle bir durumda ise Hırvatistan mahkeme kararı Slovenya açısından bağlayıcı olurdu. Bu nedenle Slovenya Dışişleri Bakanı Karl Eryavets 23 Temmuz 2012de yaptığı bir açıklamada, Slovenyanın Hırvatistanın ABye Katılım Anlaşmasını onaylaması için, önce Hırvatistanda Lublanska Bankanın aleyhine dava açılmasının engellenmesini istedi. Bununla birlikte Eryavets, Lublanska Bankadaki Hırvat tasarruflarına ilişkin sorunun, eski Yugoslavya mülkiyetinin paylaşılmasına ilişkin görüşmelerin kapsamında çözülmesi gerektiğini söyledi. Böyle bir çözüm yolu üzerinde Slovenya ve Hırvatistanın önceki hükümetlerinin bir uzlaşmaya vardıklarını belirten Eryavets, Zagrebi bu sözünü tutmamakla suçladı.

Hırvatistan vatandaşları Slovenyanın Lublanska Banka konusundaki ısrarını bir şantaj olarak algılıyor ve Slovenyayı Hırvatistanın ABye üyelik sürecinden istismar etmekle suçluyor. Hırvatistan Dışişleri Bakanı Vesna Pusiç ise, Hırvatistanın ABye Katılım Anlaşmasının onaylanmasının, Lublanska Bankaya ilişkin meseleden ayrı tutulmasını istedi. Bazı analistler Slovenya hükümetinin işlerinin son zamanlarda yolunda gitmediğine ve iktidarın halktaki desteğinin gerilemekte olduğuna dikkat çekiyor. Bu nedenle durup dururken Hırvatistanla çıkartılan yeni gerginlikle Slovenyada gündemin değiştirilmesine çalışıldığına inanılıyor. Gerçek sebebi ne olursa olsun, görülen o ki, Slovenya önümüzdeki aylarda Zagrebin derdi olmaya devam edecektir.

Kaynak/Source: